

Znanstveni simpozij »Blizanačka trudnoća« Šibenik 20. i 21. listopada 1988. godine

Scientific Symposium »Gemellary Pregnancy« Šibenik, 20th – 21st October, 1988

Frane Mikulandra

Medicinska akademija Hrvatske
Medical Academy of Croatia

Pozdravni govor — Welcoming speech Roko Živković

Medicinska Akademija Hrvatske
Medical Academy of Croatia

Drugarice i drugovi, kolegice i kolege!

Medicinskoj akademiji Hrvatske nije bilo teško prihvatiti suorganizaciju ovog znanstvenog simpozija sa Medicinskim centrom Šibenik. Predsjedništvo Akademije bilo je čvrsto uvjerenom da prihvaća suradnju sa znanstvenicima i zdravstvenim radnicima sredine koja je kroz gotovo deset vijekova stvarala i svom narodu davala sposobne znanstvenike i umjetnike: pjesnike, književnike, kipare i slikare, te stručnjake i vrsne liječnike.

Lik budućnosti sadržan je u otkrivanju smisla prošlosti. To se najbolje odražuje na šibensku sredinu. Samo letimičan hod kroz dugačku kulturnu i znanstvenu povijesnu galeriju grada pod Šubićevcem, našeg prvog slavenskog i hrvatskog grada, pidignutog na našoj Jadranskoj obali u davnom XI. stoljeću, pokazat će nam kakve su sve gigant-ske ličnosti stvarale i stvorile bogate duhovne sadržaje ovog grada. Prvi i jedan od najvećih među njima je Juraj Matejev DALMATINAC. Ostavio nam je, među ostalim, svoje remek-djelo šibensku katedralu, kojoj su se divile, dive se i divit će se generacije.

Pjesnik i latinist Juraj Šižgorić, slikari Jura Čulinović i Nikola Vladanov, pa veliki filozof, povjesničar, diplomat, tvorac prvog rječnika hrvatsko-latinskog jezika Antun Vrančić, književnik Ivan Tomko Mrnavić i povjesničari Đin-ko Zavorović i Franko Divnić samo su oni najznačajniji, pred kojima smo načas zastali, da bi stigli do velikog Šibenčanina, ali čovjeka kontroverzna i nestalna karaktera, čovjeka velikog uma, Nikole Tomasea, alias Tomaševića.

Koliko je hrabrih i odvažnih dao ovaj grad u svojoj najnovijoj herojskoj povijesti. Nije zato puki slučaj što je baš Šibenik dobio povijesni zadatak da bude ne smao svjedok, nego sudionik, mjesto u kojem su se odvijali historijski čini naše najnovije povijesti.

Da je Šibenik bio izvorište značajnih znanstvenika i liječnika, pokazuje podatak da je među prvima imao već u XIV. stoljeću civilnog liječnika, pa čak i samostalnog ljekarnika, a u XV. stoljeću i svoju prvu bolnicu srednjovjekovnog tipa. Godine 1807, u isto vrijeme kad je grad Zagreb gradio za ondašnje pojmove veliku bolnicu na Harmici, grad Šibenik je podizao svoju prvu bolnicu koja je trebala udovoljiti novim zahtjevima tadašnje medicine. Svoju modernu bolnicu, koja, proširivana i obnavljana, i danas služi svome narodu, Šibenik je sagradio 1883. godine.

Takve uspjehe ne bi ova sredina postigla da u njoj nisu djelovali pregaoci poput Frarija, koji ovdje piše i izdaje

prvu monografiju o trbušnom tifusu, napisanu na 150 stranica, pa poput dva šibenska Dioskura, Lalića i Peričića. Nikola Lalić i Božo Peričić objavljuju 1893. godine u Zagrebu (na njemačkom jeziku) Izvještaj o kirurškim zahvatima, obavljenim u šibenskoj bolnici u vrijeme kad je naša medicina u većini područja naše zemlje bila gotovo nepismena. Lalić k tome piše i objavljuje prvi primaljski udžbenik na našem jeziku, otvarajući time prvu stranicu modernog primaljstva u našoj sredini.

U novije vrijeme ističu se, većini ovdje prisutnih dobro nam poznati naši prethodnici i učitelji, kao što su braća Botteri, Marcelić, Vuletin, Glaser, Pasini i drugi. Lalić nije bio jedini, šibenski opstetričar. Jedan od njegovih nasljednika, Filip Dražančić, formira jedan od prvih samostalnih ginekološko-porodiljskih odjela davne 1927. godine, u vrijeme kada je u većini naših bolnica ginekolog bio pod sjenom svog starijeg, velikog brata — kirurga.

Porušen, devastiran, od tudina ponižavan, ovaj gordi grad ponosno se poput feniksa podiže i stvara na svim područjima nove vrednote. Stvara modernu medicinu i daje cijeli niz liječnika koji su se i ovdje i u drugim sredinama afirmirali kao vrsni stručnjaci, znanstvenici, članovi naših akademija, pedagozi i profesori medicinskih fakulteta. Zar ovaj današnji znanstveni simpozij nije rječit dokaz da ovaj grad i dalje neumorno stvara i daje nove mlade, sposobne kadrove našoj medicini, naročito na području ginekologije i porodništva, jer duhovni kreatori i organizatori ovog Simpozija su ljudi nikli ovdje, u Šibeniku. Omogućili su da se organizira ovaj znanstveni skup, koji je okupio znanstvenike iz gotovo cijele naše zemlje, svih naših republika.

Ipak mi dozvolite da posebno istaknem inicijatore ideje, duhovne tvorce i glavne organizatore, članove Medicinske akademije Hrvatske Franu Mikulandru i Ivicu Merlaka. Njima i svim njihovim brojnim suradnicima izražavam u ime MAH-e i svoje osobno našu zahvalnost i čestitke, ne samo za uspješnu organizaciju Simpozija, nego i za uspjeh objavljivanja Zbornika radova, kojeg su nam danas dali na dan otvaranja. Dobro svi znamo kako se teško tiskaju ovakve znanstvene publikacije.

Problem blizanačke trudnoće značajan je opstetrički problem koji je angažirao ne samo vas ginekologe-porodničare nego i kolege pedijatre i genetičare, a moderni ultrazvuk pružio potpuno nove kvalitete i domete upravo na ovom području. Možemo se s pravom nadati da će ovaj znanstveni simpozij još više osvijetliti i produbiti spoznaje na ovom području naše nacionalne patologije.

Na kraju dozvolite da vam prenesem pozdrave predsjednika naše MAH-e profesora Stojana Kneževića, koji je bio poslovlama i obavezama spriječen prisustvovati, a u ime Predsjedništva MAH-e i u svoje osobno pozdravljam vas i želim uspješan rad ovom znanstvenom skupu, koji je organiziran u gradu za kojega sam i sam fizički i emotivno vezan.

Izveštaj sa Znanstvenog skupa »Blizanačka trudnoća«

Report from the Scientific Symposium »Gemellary Pregnancy«

Frane Mikulandra

Medicinska Akademija Hrvatske
Medical Academy of Croatia

U hotelu »Ivan«, hotelskog kompleksa Solaris, u Šibeniku 20. i 21. listopada 1988. godine, održan je znanstveni simpozij »Blizanačka trudnoća« pod voditeljstvom doc. dr. sc. Frane Mikulandre, a u organizaciji Medicinske akademije Hrvatske i radne organizacije Medicinski centar u Šibeniku.

Simpozij je počeo nastupom poznate šibenske klape »Bonaca«, koja je prisutnima zaželjela dobar i plodonosan rad.

Mr. sc. dr. med. Eugen Stojanović, tajnik Organizacijskog odbora, otvorio je Simpozij, pozdravio goste, kolegice i kolege. Posebno je zahvalio predsjedniku Organizacijskog odbora doc. dr. sc. Ivi Merlaku, koji zbog bolesti nije mogao prisustvovati radu Simpozija.

Prisutne je zatim pozdravio predsjednik Skupštine općine Šibenik Saša Baranović, dipl. ing. strojarstva, koji je u svom izlaganju upoznao prisutne s bogatom kulturnom i povijesnom tradicijom grada Šibenika. Prof. dr. sc. Roko Živković u ime Medicinske akademije Hrvatske uputio je prisutnima pozdrave i, kao odličan poznavalac povijesti zdravstva na šibenskom području, upoznao je goste i učesnike Simpozija s bogatom zdravstvenom tradicijom grada Šibenika, čiji počeci datiraju u davnoj prošlosti i koja se, na sreću, i danas nastavlja. Direktor radne organizacije Medicinski centar dr. Branko Struk zaželio je prisutnima dobrodošlicu u našem gradu, poželivši im da se osjećaju kao u svojoj kući. Istakao je da smo i u ovim teškim ekonomskim prilikama smogli sredstava i snage da održimo ovaj znanstveni simpozij.

Predsjednik ginekologa i opstetričara Jugoslavije prof. dr. sc. Demail Ahmedi pozdravio je skup u ime ginekologa i opstetričara Jugoslavije, naglasivši značaj ovakvih znanstvenih manifestacija za naše zdravstvo.

Riječi pozdrava prisutnima uputili su i prof. dr. sc. Ante Držančić, predsjednik Ginekološke sekcije Hrvatske, prof. dr. sc. Radmilo Jovanović u ime Ginekološke sekcije SLD i Sekcije za perinatalnu medicinu SLD, prof. dr. Žarko Mijatović pozdravio je skup u ime ginekologa Bosne i Hercegovine, doc. dr. sc. Gligor Palčevski u ime ginekologa i akušera Madekdonije, dok je prof. dr. sc. Ljubomir Ristić pozdravio učesnike Simpozija i goste u ime gienkologa i akušera Kosova.

Simpozij je imao jugoslavensko obilježje, jer su na njemu sudjelovali poznati stručnjaci iz cijele zemlje. Autori (po pozivu) iznijeli su 18 referata, a obrađena je blizanačka trudnoća od koncepcije i blizanci do 6. godine života.

Radovi su dobro obrađeni, dokumentirani, na zavidnoj su znanstvenoj razini i predstavljaju značajan doprinos u

izučavanju ovog problema, za koji je autor ovog izvještaja prije nekoliko godina rekao da su »blizanci pastorčad domaće perinatologije«.

Svi radovi na Simpoziju tiskani su prije održavanja Simpozija, tako da je svaki učesnik Simpozija mogao dobiti Zbornik radova.

Siguran sam da je ovaj Zbornik o blizanačkoj trudnoći najvrednije i najbolje što je iz ove tematike do sada objavljeno u domaćoj literaturi.

Na kraju Simpozija, poslije bogate rasprave, izrečena su neka razmišljanja i određene slijedeće smjernice o blizanačkoj trudnoći:

1. Blizanačka trudnoća, porodaj blizanaca i blizanci u neonatalno doba vrlo su rizični.

2. Osnov u vođenju blizanačke trudnoće je dijagnoza do 20. tjedana. Poslije 20. tjedna potrebna je poštedita od rada uz mirovanje (dva sata dnevno i 10 sati noću). Preventivna hospitalizacija nije potrebna ukoliko su ispunjeni uvjeti za kućno mirovanje.

3. Beta-mimetiku i serklažu ne provoditi rutinski, nego prema potrebi, od slučaja do slučaja.

4. Opstetrička kontrola blizanačke trudnoće nužna je svaka dva tjedna, a pregled ultrazvukom svaka četiri tjedna.

5. Porodaj blizanaca planirati između 37. i 39. tjedna trudnoće, a u ponekim slučajevima i prije.

6. Porodaj blizanaca do 35. tjedna voditi u odjelima ili klinikama s intenzivnom neonatološkom skrbi.

7. O načinu dovršenja porođaja (vaginalni ili carski rez) treba da odluči porodničar u suradnji s neonatologom.

8. Novorođeni blizanac spada u neonatološku jedinicu ili traži stalan neonatološki nadzor.

9. Treća porođajna dob treba da se vodi aktivno, uz upotrebu uterotonika, a u četvrtoj porođajnoj dobi roditelj treba da bude pod stalnim nadzorom najmanje četiri sata.

10. Ako je tok babinja uredan, babinjača treba da ostane u odjelu 5 do 7 dana i da uzima uterotonika.

Budući da je Zbornik radova tiskan prije održanog Simpozija, slušateljstvo je predložilo da se razmišljanja i smjernice o blizanačkoj trudnoći (u 10 točaka) upute glavnom uredniku časopisa Jugoslavenska ginekologija i perinatologija, s molbom da se objave, kako bi bila dostupna svim ginekolozima i opstetričarima naše zemlje (autor ovog izvještaja je to već učinio).

Poslije stručnog — radnog dijela, voditelj Simpozija doc. dr. sc. Frane Mikulandra zahvalio se svim autorima, koautorima, učesnicima u raspravi i svim prisutnima, zatim radnim organizacijama i pojedincima koji su pridonijeli održavanju ovog Simpozija. Posebno se zahvalio prof. dr. sc. Stojanu Kneževiću, predsjedniku Medicinske akademije Hrvatske, i prof. dr. sc. Roku Živkoviću, članu Predsjedništva Medicinske akademije Hrvatske, na nesebičnoj pomoći i savjetima pri organiziranju ove znanstvene manifestacije.

U završnoj riječi mr. sc. dr. med. Eugen Stojnić je naglasio da ovakve znanstvene manifestacije u organizaciji Medicinske akademije Hrvatske, koje se održavaju izvan sjedišta MAH-e, bude želju i potiču mnoge kolege na bavljenje znanstvenim i stručnim radom. Simpozij je završio s radom oko 12 sati.